

ingeb

**UNIVERZITET U SARAJEVU
INSTITUT ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I
BIOTEHNOLOGIJU
UNIVERSITY OF SARAJEVO
INSTITUTE FOR GENETIC ENGINEERING AND
BIOTECHNOLOGY**

**PRAVILNIK O
INTELEKTUALNOM
VLASNIŠTVU U
INSTITUTU ZA
GENETIČKO
INŽENJERSTVO I
BIOTEHNOLOGIJU**

❖ **B&H**
□ 71000 Sarajevo
□ Zmaja od Bosne 8 Kampus
□ Tel: +387(0)33 220-926 & 215-778
□ Fax: +387(0)33 442-891
□ E-mail: ingeb@ingeb.unsa.ba

**UNIVERZITET U SARAJEVU-
-INSTITUT ZA GENETIČKO INŽENJERSTVO I BIOTEHNOLOGIJU**

**P R A V I L N I K
O INTELEKTUALNOM VLASNIŠTVU**

Sarajevo, juli 2020. godine

SADRŽAJ

UVODNE NAPOMENE.....	3
I OSNOVNE ODREDBE.....	4
II PREDMET ZAŠTITE.....	5
III POSTUPAK U SLUČAJU NASTANKA INOVACIJE.....	6
IV PODNOŠENJE PATENTNE PRIJAVE.....	8
V RASPODJELA PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA.....	8
VI TROŠKOVI PRIJAVE I OBNAVLJANJA INOVACIJE.....	8
VII KOMERCIJALNO ISKORIŠTAVANJE INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA.....	9
VIII PRENOS INOVACIJE.....	9
IX VOĐENJE EVIDENCIJE INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA.....	9
X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE.....	10

UVODNE NAPOMENE

Institut za genetičko inženjerstvo i biotecnologiju Univerziteta u Sarajevu je javna naučna ustanova u vlasništvu Kantona Sarajevo čiji je osnovni zadatak naučno istraživanje.

Osim rezultata osnovnih istraživanja koji su kroz objavljivanje u naučnim i stručnim časopisima te prezentacija na naučnim i stručnim skupovima dostupni javnosti, rad u okviru djelatnosti Instituta može rezultirati nastanskom različitim oblika intelektualnog stvaralaštva koji su pogodni za komercijalizaciju te ih je potrebno zaštititi odgovarajućim oblikom intelektualnog vlasništva.

Ovaj Pravilnik izrađen je u svrhu upoznavanja radnika Instituta sa pravilnima i praksom koja će se primjenjivati kada se pojavi potreba za zaštitom intelektualnog vlasništva Instituta.

Institut prepoznaje važnost donošenja strategije vrednovanja i upravljanja intelektualnim vlasništvom, te ovim Pravilnikom nastoji stvoriti uslove za pogodne inventivnosti, kreativni rad i transfer tehnologije kroz primjenu rezultata koji proizlaze iz obavljanja djelatnosti Instituta, uz uvažavanje akademske slobode i slobode naučnog rada u Institutu.

Pravilnik je usaglašen sa zakonskim odredbama Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“ broj: 53/10) i Pravilnika o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta („Službeni glasnik BiH“ broj: 105/10).

Ciljevi zbog kojih se donosi ovaj Pravilnik su slijedeći:

- poticanje stvaranja inovacija zasnovanih na kvalitetnim naučnim istraživanjima u što većem broju;
- omogućavanje zaštite intelektualnog vlasništva Instituta;
- stvaranje pretpostavki za iskorištavanje intelektualnog vlasništva;
- mogućnost pristupa dostupnim informacijama s ciljem optimalne zaštite inovacije i njezine komercijalizacije.

Na osnovu člana 106. stav (3), tačka c) Statuta Univerziteta u Sarajevu broj: 01-1093-3/18 od 28. 11. 2018. godine, a u skladu sa odredbama Zakona o patentu („Službeni glasnik BiH“ broj: 53/10) i Pravilnika o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta („Službeni glasnik BiH“ broj: 105/10), Vijeće Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu, na svojoj 9. redovnoj sjednici održanoj 21.07.2020. godine, donijelo je:

P R A V I L N I K O INTELKTUALNOM VLASNIŠTVU

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom uređuje se postupak i uslovi pod kojima se provodi zaštita intelektualnog vlasništva Instituta te međusobna prava i obaveze Instituta i autora inovacija sa Instituta i van Instituta ukoliko dođe do komercijalnog iskorištavanja intelektualnog vlasništva.

Član 2.

- (1) Institut potiče naučnoistraživački i stručni rad u Institutu, kao i promociju i komercijalizaciju rezultata toga rada koji su podobni za zaštitu pravima intelektualnog vlasništva, na dobrobit istraživača na Institutu kao i na dobrobit Univerziteta u Sarajevu i njegovih organizacionih jedinica, te društva u cjelini.
- (2) U okviru svog institucionalnog statusa u Univerzitetu u Sarajevu, te u okviru svojih nadležnosti Institut se zalaže za optimalno i učinkovito upravljanje rezultatima naučnoistraživačkog i stručnog rada koji su podobni za zaštitu pravima intelektualnog vlasništva.
- (3) Institut brine o rezultatima naučnoistraživačkog i stručnog rada koji su podobni za zaštitu pravima intelektualnog vlasništva, između ostalog potičući njihovu komercijalizaciju i pomažući u uspješnom transferu tehnologije sa organizacionih jedinica Univerziteta u Sarajevu i Univerziteta u cjelini u privredu.
- (4) Sve poslove koji su propisani ovim Pravilnikom Institut obavlja poštujući načelo dobrovoljnosti kako na strani istraživača u Institutu tako i na strani Univerziteta i njegovih organizacionih jedinica.

Član 3.

- (1) Odredbe ovog Pravilnika obavezujuće su za sve radnike Instituta za vrijeme trajanja radnog odnosa te u roku od 2 godine nakon prestanka radnog odnosa, u slučaju kada se inovacija odnosi na poslove što ih je radnik obavljao u Institutu.
- (2) Odredbe ovog Pravilnika također obavezuju i sve ostale osobe koje sudjeluju u radu Instituta, a koje nisu zaposlene u Institutu a sudjelovale su u izradi inovacije i/ili imaju pristup podacima vezanim za inovaciju.

Član 4.

- (1) Intelektualno vlasništvo Instituta u smislu ovog Pravilnika je skup inovacija čiji je vlasnik Institut.
- (2) Intelektualno vlasništvo može biti i skup inovacija čiji je vlasnik Institut i najviše tri istraživača koji rade u Institutu u omjeru 70% Institut - istraživači 30%.
- (3) Ukoliko je u inovaciji učestvovalo više od tri istraživača tada je Institut 100% vlasnik inovacije.
- (4) Intelektualno vlasništvo može biti i skup inovacija čiji je vlasnik Institut i pravna lica odnosno fizičke osobe koje sudjeluju u radu Instituta, a koje nisu zaposlene u Institutu a sudjelovale su u

izradi inovacije u omjeru 80% Institut 80% - 20% pravno lice odnosno fizičko lice koje nije zaposleno u Institutu a sudjelovalo je u radu Instituta.

- (5) U slučaju da istraživači iz stava (2) napuste Institut i poslije zaključe ugovor o radu sa drugom institucijom nemaju pravo prenosa svog udjela u novu instituciju.

Član 5.

- (1) Intelektualnom inovacijom se smatra primjenljivi rezultat naučnog istraživanja i to:
- izum podobni za zaštitu patentom i konsenzualnim patentom;
 - inovacije, tehnička unapređenja te znanje i iskustvo koji nisu podobni za zaštitu patentom ili konsenzualnim patentom ni nekim drugim oblikom pravne zaštite s apsolutnim djelovanjem, ali imaju određeni stepen novosti i inventivnosti prihvaćenu relevantnim stručnim krugovima;
- (2) Pod rezultatima iz stava 1. ovog člana podrazumijevaju se oni rezultati koje su stvorili istraživači i druge osobe zaposlene u bilo kojem svojstvu u Institutu, bez obzira radi li se o redovnom obavljanju poslova ili o obavljanju poslova u okviru projekata.

Član 6.

Patent priznat na osnovu odredaba Zakona o patentu BiH je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi na teritoriji Bosne i Hercegovine, a šire Evropski patentni ured kao i uredi za intelektualno vlasništvo pojedinih zemalja.

Član 7.

Materijalna prava nosioca patenta obuhvataju isključiva prava privrednog iskorištavanja izuma i pravo raspolaganja njime u skladu sa odredbama zakona.

Član 8.

Direktor Instituta, šefovi laboratorija, voditelji projekata su dužni upoznati svoje saradnike s prednostima prijave i zaštite inovacije u smislu stvaranja novih vrijednosti u smislu opće i lične koristi.

II PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Član 9.

- (1) Patent se priznaje za svaki izum iz bilo koje oblasti tehnike koji je nov, koji ima inventivni nivo i koji se može industrijski primijeniti.
- (2) Prema uslovima iz stave (1) ovog člana, patent se priznaje i za izum koji se odnosi na:
- postupak kojim je određeni biološki materijal proizveden, prerađen ili upotrijebljen,
 - biološki material izoliran iz prirodne okoline ili proizveden tehničkim postupkom, čak i ako se ranije nalazio u prirodi.
- (3) Biološki material iz stava (1) ovog člana je bilo koji material koji sadrži genetičku informaciju i koji se može razmnožavati sam ili se može razmnožavati u biološkom sistemu.

Član 10.

- (1) Patent ne može biti priznat za ljudsko tijelo, razne stepene njegovog oblikovanja i razvoja ili jednostavno otkriće jednog od njegovih elemenata, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena.

- (2) Izum koji se odnosi na element izoliran iz ljudskog tijela ili proizveden tehničkim postupkom, uključujući sekvencu ili djelimičnu sekvencu gena iz stave (1) ovog člana, može biti patentibilan iako je strukturom jednak strukturi prirodnog elementa, industrijska primjenljivost sekvence ili djelimične sekvence mora biti razotkrivena u prijavi patenta, kako je izvorno podnesena.
- (3) Neće se smatrati patentibilnim izumi čije bi komercijalno iskorištavanje bilo suprotno javnom poretku ili moralu.
- (4) Izumima iz stava (3) ovog člana smatraju se naročito:
 - a) postupci kloniranja ljudskih bića,
 - b) postupci za modificiranje genetičkog identiteta matičnih ćelija ljudskih bića,
 - c) upotreba ljudskih embrija u industrijske ili komercijalne svrhe i
 - d) postupci za modificiranje genetičkog identiteta životinja koji bi vjerovatno prouzrokovali njihovu patnju bez ikakve bitne medicinske koristi za čovjeka ili živorinjum kao i životinje koje su rezultat takvih pokusa.

Član 11.

- (1) Inovacija je nova ako nije obuhvaćena stanjem tehnike.
- (2) Smatra se da je inovacija obuhvaćena stanjem tehnike ako je postala dostupna javnosti objavljivanjem, izlaganjem, prikazivanjem ili upotrebom na način koji stručnjacima omogućava da je primijene.

III POSTUPAK U SLUČAJU NASTANKA INOVACIJE

1. Obavijest o inovaciji

Član 12.

Kada radnik Instituta procijeni da rezultati njegovog rada imaju karakter inovacije ima pravo obavijestiti stručnu komisiju za intelektualno vlasništvo Instituta (u daljem tekstu: Komisija)

Član 13.

- (1) Autor inovacije uputit će Komisiji za intelektualno vlasništvo dopis kojim ih obavještava o nastanku inovacije (obavijest o inovaciji). Obavijest o inovaciji dostavlja se putem protokola Instituta u dva primjerka na propisanom obrazcu koji će činiti sastavni dio ovog Pravilnika.
- (2) Obavijest treba sadržavati podatke o autoru odnosno autorima inovacije i nazivu inovacije. Uz primjerak obavijesti o inovaciji prilaže se u zatvorenoj koverti popunjen „Obrazac za prijavu inovacije koji će također činiti sastavni dio ovog pravilnika koji sadrži slijedeće podatke o inovaciji:
 - podatke o autoru odnosno autorima inovacije s navedenim postotkom njihova udjela u nastanku inovacije te podatke o ostalim osobama koje su upoznate sa inovacijom;
 - kratak opis inovacije, njeno značenje i pojedinosti, crteže i sl.;
 - podatke o okolnostima pod kojima je došlo do nastanka inovacije;
 - ko je finansirao istraživanje koje je dovelo do nastanka inovacije;
 - jesu li podaci o inovaciji ikada bili javnoobjavljeni ili prezentirani;
 - podatke na osnovu kojih je moguće izvršiti pretragu stanja tehnike;
 - podatke o mogućnostima komercijalnog iskorištavanja inovacije;
- (3) Jedan primjerak obavijesti o inovaciji nakon protokolisanja dostavlja se autoru inovacije i služi kao potvrda o datumu podnošenja obavijesti o inovaciji u Institutu.

Član 14.

- (1) Svaka inovacija stvorena na opremi ili sredstvima Instituta uz korištenje resursa radnog vremena radnika Instituta vlasništvo je Instituta.
- (2) U slučaju djelimičnog korištenja Institutskih resursa moguća su i definiranja udjela u vlasništvu kako radnika Instituta tako i Instituta uz odobrenje takvog pisanog zahtjeva od strane direktora na prijedlog Komisije za intelektualno vlasništvo.
- (3) Udio istraživača iz člana 4. ovog Pravilnika odnosi se na kreativni i inovativni rad u stvaranju patentnog izuma.

2. Komisija za intelektualno vlasništvo

Član 15.

- (1) Komisija za intelektualno vlasništvo (u daljem tekstu:Komisija) je stručno savjetodavno tijelo direktora i ima pet članova.
- (2) Članovi Komisije su naučnici zaposleni na Institutu kao i lica iz drugih naučnih institucija koja imaju znanja i iskustva u području zaštite intelektualnog , vlastite priznate patente i komercijalne primjene naučnih rezultata, te stručne osobe zaposlene na Institutu na poslovima koji se odnose na transfer znanja.

Član 16.

- (1) Komisiju imenuje direktor Instituta na vrijeme od četiri godine.
- (2) Direktor može razriješiti bilo kojeg člana ili predjednika Komisije prije isteka mandata.
- (3) Članovi Komisije za svoj rad u Komisiji imaju mogućnost primanja naknade po odluci direktora u skladu sa Jedinstvenim pravilnikom o platama i drugim naknadama zaposlenih na Univerzitetu u Sarajevu.

Član 17.

Komisija po zaprimljenoj obavijesti o inovaciji i popunjenog obrazca, na svom prvom slijedećem sastanku, a najkasnije u roku od 30 dana nakon njihovog zaprimanja, provodi postupak ispitivanja inovacije pri čemu utvrđuje:

- jesu li zadovoljeni naučni, tehnički i ostali uslovi (stanje tehnike) da inovacija bude intelektualno vlasništvo Instituta;
- kategoriju intelektualnog vlasništva u koju pripada inovacija u skladu sa članom 5. stav (2) ovog Pravilnika.
- dalji postupak sa inovacijom.

Član 18.

Komisija nakon provedenog postupka ispitivanja inovacije u roku od 30 dana od dana zaprimanja obavijesti o inovaciji predlaže direktoru:

- odluku o pokretanju ili obustavi postupka patentiranja;
- postupak, out i način zaštite intelektualnog vlasništva;
- kategoriju intelektualnog vlasništva u skladu sa članom 5. stav (2) ovog Pravilnika.

3. Donošenje odluke o inovaciji

Član 19.

- (1) Odluku o inovaciji donosi direktor na osnovu prijedloga Komisije. U odluci treba biti naveden način na koji će se postupiti sa inovacijom.
- (2) Direktor će donijeti odluku o inovaciji u roku od 30 dana od dana zaprimanja prijedloga Komisije.

IV PODNOŠENJE PATENTNE PRIJAVE

Član 20.

- (1) U slučaju kada Institut provodi postupak patentne zaštite inovacije Komisija će kontaktirati autora/autore inovacije i zatražiti da u roku od 30 dana dostavi prijedlog teksta patentne prijave. Autori inovacije navode se kao izumitelji u prijavi patenta.
- (2) Nakon sastavljanja patentne prijave Institut će kod Instituta za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine odnosno kod Evropskog patentnog ureda ili kod ureda za intelektualno vlasništvo pojedinih zemalja pokrenuti postupak za priznanje prava na patent.
- (3) U slučaju da je autoru inovacije za sastavljanje patentne prijave potrebna profesionalna pomoć, o tome će odmah izvijestiti Komisiju koja će predložiti direktoru angažiranje patentnog zastupnika u skladu sa Zakonom o patentu BiH.

Član 21.

- (1) U slučaju kada inovacija predstavlja patentabilni izum Institut može opunomoćiti patentnog zastupnika za provođenje postupka patentne zaštite u skladu sa zakonom u ime i za račun Instituta.
- (2) Patentni zastupnik može biti uključen u pretraživanje baze podataka s ciljem utvrđivanja relevantnog "stanja tehnike" u pisanje patentne prijave, pripremu prateće dokumentacije, koja se odnosi na pravnu zaštitu inovacije.
- (3) Patentni zastupnik na osnovu punomoći zastupa Institut pred Institutom za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 22.

- (1) Komisija će blagovremeno predlagati direktoru donošenje odluka vezanih uz proceduru za priznavanje patenta, te brinuti o poštivanju svih rokova u patentnom postupku.
- (2) Komisija za intelektualno vlasništvo vodi poseban interni registar patenata Instituta.

V RASPODJELA PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Član 23.

- (1) Intelektualno vlasništvo koje nastane tokom realizacije naučnoistraživačkih projekata finansiranih od treće strane (resorno ministarstvo KS, FBiH i ministarstva BiH) definira se odgovarajućim projektnim ugovorom.
- (2) Intelektualno vlasništvo koje nastane kao rezultat naučnog istraživanja koje se obavlja u saradnji sa drugim domaćim i/ili inostranim naučnim institucijama raspodjeljuje se u skladu sa udjelom određenom ugovorom s predmetnom institucijom.

VI TROŠKOVI PRIJAVE I OBNAVLJANJA INOVACIJE

Član 24.

- (1) Za održavanje prava iz prijave patenta i priznatog patenta odnosno konsenzualnog patenta plaća se propisana godišnja taksa i troškovi postupka na način propisan posebnim propisom.
- (2) Godišnja taksa i troškovi postupka iz stave (1) ovog člana plaćaju se za treću i svaku slijedeću godinu, računajući od dana podnošenja prijave.
- (3) Institut će snositi troškove iz stava (2) ovog člana za treću godinu računajući od dana podnošenja prijave, a nakon toga će plaćanje troškova u određenom omjeru biti regulisano posebnim ugovorom između Instituta i pronalazača.

VII KOMERCIJALNO ISKORIŠTAVANJE INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Član 25.

- (1) U svrhu komercijalnog iskorištavanja intelektualnog vlasništva koje ima potencijala za komercijalizaciju, Institut će pokrenuti i provesti potrebne aktivnosti u svrhu njihovog komercijalnog iskorištavanja.
- (2) Institut može komercijalizirati intelektualno vlasništvo prvenstveno:
 - ustupanjem prava korištenja intelektualnog vlasništva uz obeštenje Instituta putem licence trećim subjektima;
 - putem prodaje intelektualnog vlasništva;
 - putem usluga zasnovanih na intelektualnom vlasništvu;
 - putem osnivanja zajedničke firme u zajedničkom vlasništvu izumitelja i Instituta.

VIII PRENOS INOVACIJE

Član 26.

Autor inovacije može zatražiti prenos intelektualnog vlasništva inovacije koju je stvorio za sebe ili odgovorajuće pravno lice. Direktor će u saradnji sa Komisijom za intelektualno vlasništvo od slučaja do slučaja odlučiti hoće li prenijeti intelektualno vlasništvo na autora inovacije ili odgovorajuće pravno lice i pod minimalnim uslovima povrata sredstava uloženi u patentnu prijavu ili održavanje patenta.

Član 27.

- (1) Podaci o inovaciji su poslovna tajna. Nije dopušteno javno iznositi podatke o postojanju, karakteru i namjeni inovacije. Autor inovacije držat će u tajnosti sve podatke vezane za inovaciju do trenutka njene pravne zaštite, u slučaju patentne zaštite do trenutka podnošenja patentne prijave, odnosno sve dok podaci o inovaciji ne budu učinjeni dostupnim javnosti.
- (2) Svako suprotno ponašanje u smislu stava (1) ovog člana predstavlja težu povredu radne obaveze odnosno podliježe disciplinskoj/prekršajnoj odgovornosti.

IX VOĐENJE EVIDENCIJE INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Član 28.

- (1) Komisija za intelektualno vlasništvo vodi evidenciju o prijavama koje nakon odobrenja prosljeđuje Sekretarijatu u arhivu.
- (2) Evidencija za svaku inovaciju treba sadržavati slijedeće:
 - obavijest o inovaciji i popunjen obrazac s podacima o inovaciji;
 - sve eventualne priloge dostavljene uz obrazac sa podacima o inovaciji;
 - prijedlog Komisije;
 - odluku direktora o inovaciji;
 - patentne prijave, punomoć o izdanom patentnom zastupniku i svu daljnju dokumentaciju patentnog postupka u zemlji;
 - ugovore sklopljene između Instituta i autora inovacije;
 - ostalu relevantnu dokumentaciju koja se odnosi na inovaciju.

X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29.

Direktor će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika imenovati Komisiju za intelektualno vlasništvo.

Član 30.

Direktor je dužan jedanput godišnje izvijestiti Vijeće Instituta o intelektualnom vlasništvu Instituta i rezultatima njegove komercijalizacije.

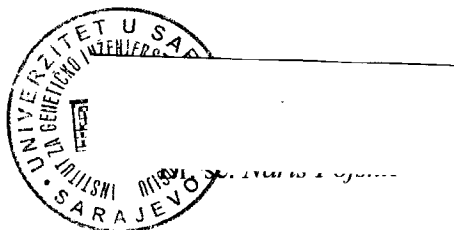
Član 31.

Tumačenje ovog Pravilnika daje Vijeće Instituta.

Član 32.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči Instituta.

Broj: 321-4/29
Sarajevo, 21.07.2020. godine

Utvrđuje se da je Pravilnik o intelektualnom vlasništvu Instituta za genetičko inženjerstvo i biotehnologiju Univerziteta u Sarajevu objavljen na oglasnoj ploči u zgradi Instituta dana 22.07.2020. godine i stupa na snagu dana 30.07.2020. godine.

